

Dosarul nr. 2ra-1530/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Al. Sandu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marian Baracu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei contravenționale în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 18 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 18 decembrie 2020, Marian Baracu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei contravenționale în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral de 12 500 euro și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 23 martie 2013, agentul constatatator Veaceslav Ciobanu a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție nr. XXXXXXXXXXXX, prin care Marian Baracu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242, alin. (1) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 40 unități convenționale cu aplicarea a cinci puncte de penalizare.

A menționat reclamantul că, nefiind de acord cu decizia agentului constatatator, la 28 martie 2013, a contestat decizia în instanța de judecată, invocând deficiențele procedurale și materiale ale actului de sancționare întocmit în privința sa.

A notat reclamantul că, prin hotărârea din 29 februarie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, a fost admisă contestația depusă de Marian Baracu împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. XXXXXXXXXXXX din XX martie XXXX și deciziei agentului constatatator, emise în baza art. XXX alin. (X) din Codul contravențional. A fost anulat procesul verbal cu privire la contravenție XXXXXXXXXXXX din XX martie XXXX și decizia agentului constatatator, emise în baza

art. 242 alin. (1) din Codul contravențional în privința lui Marian Baracu. A fost încetat procesul contravențional intentat în baza art. 242 alin. (1) din Codul contravențional în privința lui Marian Baracu.

A susținut reclamantul că, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, victima Tudor Andriuță, a declarat recurs împotriva hotărârii din 29 februarie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

A invocat reclamantul că, prin decizia din 15 august 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul declarat de victima Andriuță Tudor, a fost casată hotărârea din 29 februarie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, și a fost trimisă cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

A relatat reclamantul că, prin hotărârea din 21 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru, a fost admisă contestația lui Marian Baracu împotriva procesului verbal cu privire la contravenție XXXXXXXXXXXX din XX martie XXXX și a deciziei de sancționare din aceeași dată, în cauza contravențională prevăzută de art. 242 alin. (1) din Codul contravențional. A fost anulat procesul verbal cu privire la contravenție nr. XXXXXXXXXXXX din XX martie XXXX și decizia de sancționare din aceeași dată, în cauza contravențională prevăzută de art. XXX alin. (X) din Codul contravențional. A fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui Marian Baracu în baza art. XXX alin. (X) din Codul contravențional.

A menționat reclamantul că, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, agentul constatator Ciobanu Veaceslav a declarat recurs împotriva hotărârii din 21 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru.

Iar, prin decizia din 20 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de agentul constatator Ciobanu Veaceslav, a fost casată hotărârea din 21 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza contravențională în privința lui Marian Baracu și dispuns rejudecarea cauzei în prima instanță.

A indicat reclamantul că, prin hotărârea din 12 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă contestația depusă de Marian Baracu împotriva procesului verbal cu privire la contravenție XXXXXXXXXXXX din XX martie XXXX și a deciziei de sancționare din aceeași dată, prin care Marian Baracu, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 242 alin. (1) din Codul Contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 40 unități convenționale și 5 puncte de penalizare. A fost anulat procesul-verbal nr. XXXXXXXXXXXX și decizia de sancționare, prin care Marian Baracu, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. XXX alin. (X) din Codul contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 40 unități convenționale și 5 puncte de penalizare. A fost încetează procesul contravențional de învinuire a lui Marian Baracu în baza art. XXX alin. (X) din Codul Contravențional, din motivul lipsei faptului contravenției.

A menționat reclamantul că, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, agentul constatator Ciobanu Veaceslav a declarat recurs împotriva hotărârii din 12 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru.

A notat reclamantul că, abia prin decizia din 18 februarie 2020 a Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, a fost respins ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator Ciobanu Veaceslav și a fost menținută hotărârea din 12 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care a fost admisă contestația depusă de Marian Baracu împotriva procesului verbal cu privire la contravenție

XXXXXXXXXX din XX martie XXXX și a deciziei de sancționare din aceeași dată, prin care Marian Baracu, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției, prevăzute la art. XXX alin. (X) din Codul contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 40 unități convenționale și 5 puncte de penalizare. A fost anulat procesul-verbal nr. XXXXXXXXXXXX și deciziei de sancționare din aceeași dată. A fost încetat procesul contravențional de învinuire a lui Baracu Marian XXXX în baza art. XXX alin. (X) Cod contravențional, din motivul lipsei faptului contravenției.

Astfel, a invocat reclamantul că, în speța dată prima hotărâre a fost emisă la 3 ani de la depunerea contestației, or, art.454 alin.(1) și (2) din Codul contravențional prevede termenul de 30 de zile de judecare a cauzei contravenționale de la intrarea dosarului în instanță, iar dacă există temeiuri rezonabile, judecătorul, prin încheiere motivată poate prelungi termenul cu 15 zile.

A considerat reclamantul că, judecarea cauzei contravenționale, care a durat 7 ani, nu deține un grad sporit de complexitate sub aspectul circumstanțelor de fapt, de drept și de procedură întru justificarea depășirii termenului rezonabil prin ce reclamantului i s-a încălcat dreptul prevăzut de art.6 §1 din CEDO.

A explicat reclamantul că, termenul de judecare a cauzei în prima instanță a fost depășit de peste 22 de ori, iar pe parcursul judecării cauzei a fost prezent în majoritatea ședințelor de judecată, a suportat cheltuieli substanțiale de deplasare, nu a depus cereri de amânare întru târăgănarea examinării cauzei, iar trimiterea cauzei la rejudecare de către instanțele superioare nu-i pot fi imputate.

Notează că, i s-a adus o acuzare penală (contravențională) deși nu a fost vinovat de săvârșirea acesteia, i-a fost impusă o sancțiune pecuniară prin ce i-a fost afectat patrimoniul acestuia iar, timp de 7 ani a fost nevoit să irosească timp, energie și resurse materiale să-și dovedească nevinovăția. Astfel, durata excesivă a procesului i-a generat lui Marian Baracu o stare de incertitudine și anxietate cu privire la rezultatul procedurii prin ce i-a cauzat un prejudiciu moral pe care-l estimează la 12500 de euro.

Prin acțiunea depusă a solicitat reclamantul, admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei contravenționale în termen rezonabil și a dispune încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției prejudiciul moral în sumă de 12500 de euro, conform cursului oficial BNM, la data executării hotărârii și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Marian Baracu, a fost constatat încălcarea dreptului lui Marian Baracu la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale în temeiul procesului verbal XXXXXXXX din XX martie XXXX în baza art.XXX din Codul contravențional, și a fost încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Marian Baracu prejudiciul moral în mărime de 21000 de lei cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a dosarului contravențional. În rest acțiunea, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 martie 2021, Ministerul Justiției al RM, a declarat apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat admiterea apelului declarat,

casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al RM și a fost menținută hotărârea din 18 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 454 din Codul Contravențional, precum și prevederile Legii Nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a conchis că, prima instanță corect a stabilit și în partea acordării prejudiciului moral, ținând cont de consecințele negative suferite de cel în cauză pe plan psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care a fost afectată situația familială, profesională și socială etc., or, Marian Baracu în cadrul examinării cauzei contravenționale, nu a dispus de toate pârghiile legale pe care le avea și nu a obiectat instanței referitor la motivele de amânare a ședințelor, nu a depus cereri de urgentare a examinării pricinii, fapt ce denotă că reclamantul într-un volum considerabil a confirmat și a aprobat tacit toate acțiunile întreprinse de autoritatea judecătorească și părțile implicate în proces.

În speță, instanța de apel din analiza probatoriului, înscrisurilor, motivelor și situației faptice reale a pricinii, a apreciat critic alegațiile Ministerului Justiției al RM precum că, pretenția de încasarea a prejudiciului moral este neîntemeiată, nefiind dovedită suportarea prejudiciului moral, precum și că constatarea încălcării dreptului constituie prin sine o satisfacție echitabilă, deoarece sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului/intimat, iar la caz suportarea prejudiciului moral a fost apreciată prin prisma unor criterii prestabilite de lege, care au fost întrunite în speță.

La 06 august 2021, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel urmează a fi casată pe motiv că, instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea.

În drept recursul se întemeiază pe dispozițiile art. 432 alin. (1) și (2) lit. c) din Codul de Procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, instanța de apel a emis deciziei la 18 mai 2021, și a expediat recurentei copia deciziei prin intermediul poștei electronice la 01 iulie 2021, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică. (f.d.103)

Astfel, având în vedere faptul că, recursul declarat împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 06 august 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 14 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție, în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expedit intimatului copia recursului și a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Până la data examinării admisibilității recursului, intimatul nu a depus referință prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se

încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru